

नैऋत्य मान्सून वा-यांमुळे राज्यात होणा-या पर्जन्यवृष्टीमुळे शाळांमध्ये विद्यार्थी व शिक्षक /शिक्षकेतर कर्मचा-यांच्या सुरक्षिततेसाठी करावयाच्या प्रतिबंधात्मक उपाययोजनांबाबत.

महाराष्ट्र शासन
शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग
शासन परित्रक क्रमांक: संकिर्ण -२०१६/प्र.क्र.४४/एसएम-५
हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग
मंत्रालय, मुंबई-३२
दिनांक: ५ ऑगस्ट, २०१६

वाचा: -

- १) मनुष्यबळ विकास मंत्रालय, शालेय शिक्षण विभाग व साक्षरता विभाग, भारत सरकार, नवी दिल्ली यांचे पत्र क्र. एफ -४-१/२०१४-ई ई.१६, दि. ३/५/२०१६
- २) राष्ट्रीय आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरण, भारत सरकार, नवी दिल्ली यांचे पत्र क्र. २-५/२००८-पी पी दि. १३/४/२०१६

प्रस्तावना:-

सन २०१६ मध्ये जुन ते सप्टेंबर या काळात नैऋत्य मान्सून वा-यांमुळे राज्यात होणा-या पर्जन्यवृष्टीमुळे राज्यातील शाळांचे विद्यार्थी व शिक्षक/शिक्षकेतर कर्मचा-यांची जिवीतहानी तसेच पायाभूत सोयी सुविधांचे नुकसान होणार नाही या दृष्टीकोनातून मनुष्यबळ विकास मंत्रालय व राष्ट्रीय आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरण, भारत सरकार, नवी दिल्ली यांनी दिलेल्या सूचनांप्रमाणे आवश्यक त्या प्रतिबंधात्मक उपाययोजना करण्याबाबत मार्गदर्शक सूचना देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधिन होती.

परिपत्रक :-

सन २०१६ मध्ये नैऋत्य मान्सून वा-यांमुळे राज्यात होणा-या पर्जन्यवृष्टीमुळे राज्यातील सर्व व्यवस्थापनाच्या शाळांमध्ये विद्यार्थी व शिक्षक/शिक्षकेतर कर्मचा-यांची जिवीतहानी तसेच पायाभूत सोयीसुविधांचे नुकसान होणार नाही या दृष्टीकोनातून पुढील प्रमाणे उपाययोजना तात्काळ करण्यात याव्यात.

- १) विद्यार्थ्यांना शाळेत येतांना व जातांना नदी, ओढा वा तत्सम पाण्याचे प्रवाह ओलांडावे लागत असेल तर पाण्याच्या धोकादायक पातळीबाबत विद्यार्थ्यांना शाळेत आवश्यक त्या सूचना देण्यात याव्यात.
- २) शाळेची इमारत धोकादायक झालेली असल्यास संबंधित प्राधिकरणाकडून तात्काळ दुरुस्ती करण्यात यावी.
- ३) स्थानिक स्वराज्य संस्थांनी त्यांच्या अधिपत्याखालील तसेच खाजगी व्यवस्थापनाच्या शाळांनी त्यांच्या अधिपत्याखालील शाळांची अतिवृष्टीने तसेच वादळी वा-याने जिवीतहानी व इमारतींचे नुकसान होणार नाही या दृष्टीकोनातून तातडीने तपासणी करून दुरुस्ती आवश्यक असल्यास अशी दुरुस्ती तातडीने करण्यात यावी. आवश्यकतेप्रमाणे इमारतीचे स्ट्रक्चरल ऑडीट करून घ्यावे.
- ४) शाळेच्या मार्गावर नदी, ओढा वा तत्सम पाण्याचे प्रवाह यातील पाणी रस्त्यावरून वाहत असल्यास अशा प्रवाहामध्ये शालेय बस अथवा अन्य वाहनाने विद्यार्थ्यांची वाहतूक करण्यात येऊ नये अशा प्रकारच्या सूचना संबंधित प्राधिका-यांनी वाहन चालकास द्याव्यात.
- ५) शाळेच्या आवारात पाणी साठून राहिल असा खोलगट भाग असल्यास अशा क्षेत्राचे सपाटीकरण करून संरक्षक भित उभारण्यात यावी.

- ६) शाळेतील विद्युत प्रवाह असणा-या वाहीन्या वा अन्य विद्युत उपकरणांची तपासणी करून दुरुस्ती आवश्यक असल्यास अशी दुरुस्ती करण्यात यावी.
- ७) अतिवृष्टी व वादळी वा-यामुळे जिवीतहानी व मुलभूत सोयीसुविधांचे नुकसान होणार नाही याची खाजगी शाळांचे व्यवस्थापन, स्थानिक स्वराज्य संस्थांचे प्राधिकारी यांनी आवश्यक ती दक्षता घ्यावी.

उपरोक्त उपाययोजना जिल्ह्यातील सर्व व्यवस्थापनांच्या शाळांच्या निदर्शनास आणून त्यांची अमलबजावणी करण्याची जबाबदारी संबंधित शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक/माध्यमिक) यांच्यावर सोपविण्यात येत आहे.

२. सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संकेतांक २०१६०८०६१७१९१३३१२१ असा आहे. हे परिपत्रक डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(रा.ग. गुंजाळ)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. प्रधान सचिव (शालेय शिक्षण) यांचे स्वीय सहायक मंत्रालय, मुंबई,
२. आयुक्त (शिक्षण), महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
३. शिक्षण संचालक (माध्यमिक व उच्च माध्यमिक), महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
४. शिक्षण संचालक (प्राथमिक), महाराष्ट्र राज्य, पुणे
५. सर्व विभागीय शिक्षण उपसंचालक,
२. सर्व शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक/ माध्यमिक) सर्व जिल्हा परिषद,
३. सर्व शिक्षण निरीक्षक, बृहन्मुंबई,
४. सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी सर्व जिल्हा परिषद,
५. सर्व आयुक्त महानगरपालिका,
६. मुख्याधिकारी/ प्रशासन अधिकारी सर्व नगरपालिका/ नगरपरिषद,
७. ग्रामविकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
८. नगरविकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
९. सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
१०. आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
११. महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
१२. गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
१३. निवडनस्ती (एसएम-५)